

COMPARATIVE STUDY ON THE PROFESSIONAL CAREERS OF CLUJ-NAPOCA SOCIAL WORK STUDENTS' AND EGER PSYCHOPEDAGOGY STUDENTS

Enikő Albert-Lőrincz, Prof., PhD, "Babeş-Bolyai" University of Cluj-Napoca and Agnes Ludanyi, Prof., PhD., Eszterhazy Karoly College, Eger, Hungary

Abstract: The authors endeavor to highlight certain aspects connected to satisfaction with the career social work students from Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca and social pedagogy students from the Eszterházy Károly College in Eger prepare for. The goal of the study is to harness the experience the students have gained over the course of their internships during their three years of college, which lays the foundations of their professional careers. The main goal is to present a comparison of the assessments made by the students from the two universities regarding the perception of the profession they have chosen.

The study presents a comparison of the data regarding the extent that Cluj and Eger students were satisfied with the training they have received at graduate level, as well as their perceptions about their career prospects. We wish to highlight the measure in which the theoretical and practical training provided by the curricula correspond to what is demanded for practicing in this social field.

Theoretical and practical skills shall be assessed by graduate students based on their experience during their internships – field work – over the course of their years of study. We shall also refer to the satisfaction the future professionals in this social field have with choosing these helper professions, as well as the sense of fulfillment in their lives.

The second goal is to create – based on information received from students – a skill-based training model that would take into account the demands of field work. We shall be focusing on the analysis of the skills necessary for planning and carrying out social interventions and the capacity for professional communication; thus, it shall only target the theoretical model of relationship counseling, an integral part of social work.

The study is constructed around three major topics:

- 1. Aspects regarding the perception of a career as a helper in the two disparate social and geographical environments*
- 2. Comparative analysis of the congruity between the students' training and the stringent demands of field work*
- 3. A skill-based training model in the case of relationship counseling.*

Keywords: self-assessment of training and satisfaction with regard to career – relationship counseling – skill-based training

1. Introducere

Obiectivul major al studiului este evaluarea măsurii în care pregătirea teoretică și practică oferită prin programele de studiu – de nivel de licență – corespunde solicitărilor din domeniul social. Ne bazăm pe date obținute de la studenții din anii terminali, care pe baza experienței lor din cadrul practicii profesionale desfășurate în timpul celor trei ani de facultate, au făcut o evaluare legată de perceperea carierei de helper, precum și o autoevaluare a corespondenței dintre pregătirea lor și nevoile stringente ale muncii pe teren. Pornind de la analiza acestor date dorim să revizuiem programele de studii, și să elaborăm un model conceptual al formării pe bază de competențe, focusat pe intervenții. Aceste obiective sunt urmărite în cazul a două universități din medii social-geografice diferite: la studenții de Asistență socială din UBB Cluj și la studenții de Pedagogie socială din cadrul Eszterhazy Karoly College din Eger, Ungaria.

Modelul conceptual al cercetării:

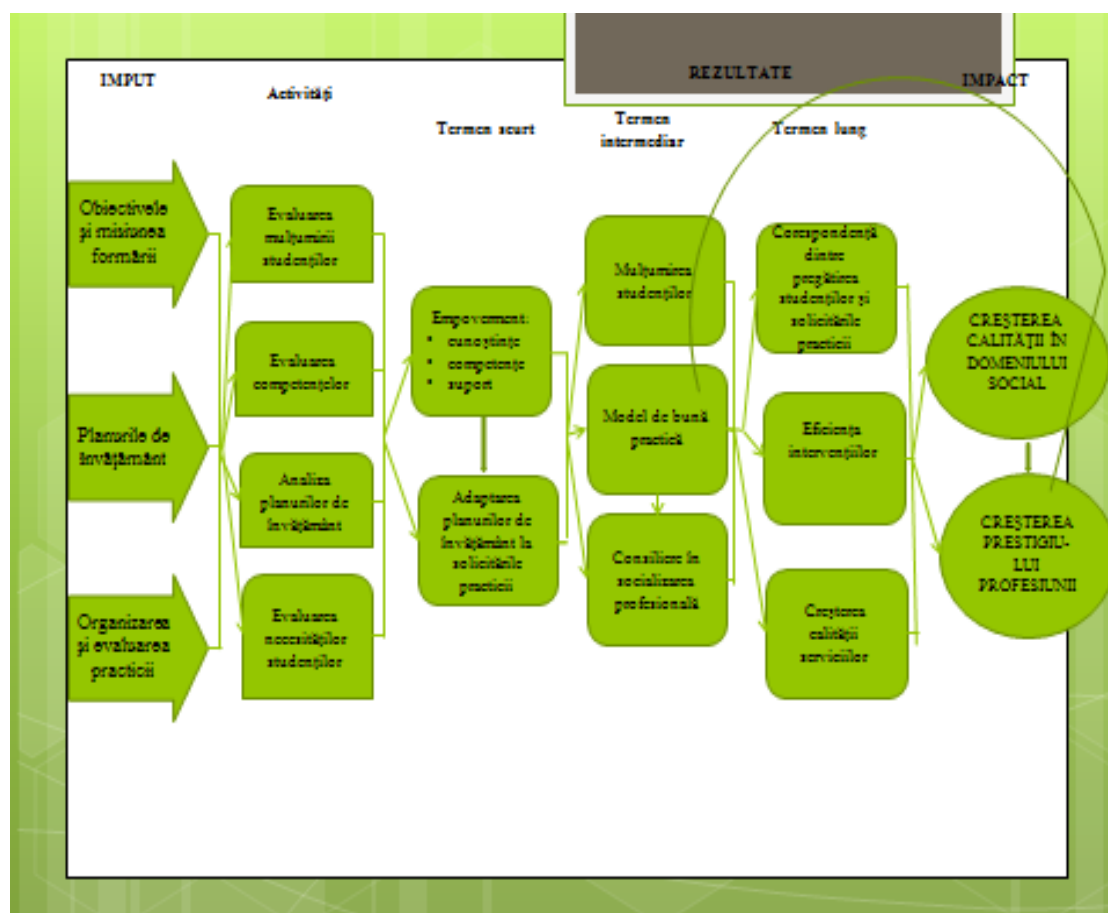

Fig. 1. Designul cercetării

Pornind de la percepția studenților asupra profesiei lor de viitor, prin adaptarea formării lor la cerințele practicii, dorim să contribuim la creșterea calității în domeniul social și la ridicarea prestigiului acestei profesii de helper.

Metodologie:

Colectarea datelor s-a făcut prin chestionare și focusgrupuri. Au fost cooptați în studiu toți studenții absolvenți (promoția 2013): Cluj 28 persoane (32,9%); Eger 56 de persoane (65,9% căruia îi este asociat cu 1,2%, o persoană din Germania care studiază în Eger.) Superioritatea numerică din Eger poate indica faptul că în Ungaria prestigiul social al asistentului social este mai mare decât la noi. În ultimii cinci ani avem mai puțini studenți decât cu ani în urmă. Aceasta este unul din motivele pentru care dorim să urmărim traiectoria socializării profesională a studenților noștri.

Datele demografice arată că din 85 de absolvenți 83,5% sunt femei și 15,3% bărbați, dintre care 25% bărbați și 75% femei la Cluj, iar 89,48% femei și 10,52% de sex masculin la Eger. Raportul dintre sexe – în ambele centre universitare – arată preponderența femeilor.

În ceea ce privește starea civilă a respondenților am aflat că 5,88% sunt căsătoriți, 3,53% este rata concubinajului, 43,53% au un partener stabil dar stau separat, 45,88 % sunt solitari, iar 1,16% dintre respondenți nu au răspuns la această întrebare. Toți cei care sunt căsătoriți învață la Cluj, procentul celor care se consideră solitari este mai mare tot la Cluj.

Dintre studenții chestionați 75,30% au doar statutul de student, 4,71% dețin un contract de muncă pe durată nedeterminată într-un alt sector decât social; 2,35% au pe lângă statutul de student și cel de angajat pe durată determinată, dar nu în domeniul pentru care se pregătesc; 1,18% au funcție de conducere în domeniul social; tot 1,18% desfășoară activități independente; 3,53% muncesc ocazional; iar 9,41% dintre respondenți nu au răspuns la această întrebare. Prin compararea datelor reiese că în rândul studenților din Cluj munca pe lângă facultate este mai frecventă, fapt care este motivat de studenți prin faptul că altfel nu se pot întreține.

2. Aspecte legate de perceperea carierei de helper în cele două medii social-geografice diferite

Am dorit să aflăm dacă studenții din cele două centre universitare sunt *mulțumiți de formarea* care au primit-o în decursul anilor de facultate. Dintre respondenți 11,76% se declară complet mulțumiți, 27,6% sunt foarte mulțumiți, 50,59% sunt mulțumiți la un nivel mediu, 4,71% sunt puțin mulțumiți, iar 2,35% este rata celor nemulțumiți. Studenții din Eger, în general sunt mai satisfăcuți din acest punct de vedere, de exemplu 31,6% dintre studenții din Eger se consideră foarte mulțumiți, în timp ce numai 17,9 % dintre studenții clujeni sunt de această părere. Diferențele dintre datele din Cluj și Eger arată doar tendințe și nu sunt semnificative din punct de vedere statistic.

La fel am cerut studenților să evalueze *cât de pregătiți se simt după absolvirea nivelului de licență*. Astfel 28,21% nu au răspuns la această întrebare, 1,28% se simt nepregătiți pentru a începe munca, 2,56% se descurcă greu, 37,18% cred că sunt pregătiți la un nivel mediu, 25,64% consideră că abilitățile și competențele formate în timpul facultății sunt corespunzătoare, iar 13,5% spun că sunt foarte bine pregătiți. Comparând răspunsurile celor din Cluj cu cei din Eger nu găsim diferențe semnificative, dar totuși cei din Eger sunt mai siguri pe ei și tot printre ei sunt mai mulți care se cred bine pregătiți. Predomină numărul mare de non-răspunsuri, care poate ascunde lipsa capacității de autoreflexie.

Starea de spirit cu care absolvenții ies din facultate poate influența cariera lor profesională. Pentru a cunoaște starea lor de spirit i-am întrebat despre starea lor afectivă din ultima lună, adică în ce măsură le era caracteristic: bucuria, buna dispoziție. Analizând răspunsurile studenților reiese că: 1,18% nu au dat răspuns, 18,1%, aproape niciodată nu au trăit aceste sentimente pozitive, 8,24% au avut rareori acest sentiment și stare pozitivă, 28,24%, au trăit frecvent o stare emoțională plăcută, la 44,71%, starea a fost aleatoare, iar 16,47% au fost veseli aproape tot timpul. Comparând datele obținute de la studenții clujeni și a celor din Eger reiese că cei din Cluj trăiesc emoții pozitive mai des, dar aceste diferențe nu sunt semnificative din punct de vedere statistic. Starea de spirit pozitiv ar trebui să fie o resursă a helperilor, deoarece ei trebuie să administreze nu numai propriile probleme ci și cele ale clienților săi. Grija pentru igiena mentală a studenților trebuie să fie în atenția noastră.

La fel de important este ca helperii să fie caracterizați prin mulțumire cu viața. În ceea ce privește *satisfacția legată de viață* am aflat că 1,81% nu sunt deloc mulțumiți de viață, 7,06% sunt mai puțin mulțumiți, 48,24% sunt destul de mulțumiți de viața lor, 32,94% sunt mulțumiți și 9,41% sunt foarte mulțumiți cu viața, iar 1,81% nu au dat niciun răspuns. Satisfacția cu viața a fost mai bună în cazul celor de la Cluj, 21,4% dintre respondenți sunt foarte mulțumiți cu viața, iar acest procent este de numai 3,5% în Eger. Această diferență este semnificativă, $p=0,050$).

Legat de *sentimentul de perspectivă* un procent 16,47% consideră că sunt foarte optimiști față de viitor, 41,18% speră că viitorul va aduce multe lucruri pozitive, 21,18% se așteaptă atât la bine cât și la rău, la 12,14% apare anxietate privind viitorul, iar în cazul a 7,06% dintre respondenți le e teamă de viitor.

În cazul celor două centre universitare la Cluj este mai mare procentul acelor care sunt mai optimiști privind propriul viitor. Dintre studenții clujeni 32,1% sunt optimiști, speră la bine, în timp ce la Eger, doar 8,8% își exprimă optimismul. De asemenea, procentul acelor care sunt preocupați sau își fac griji, având o stare de anxietate față de viitor sunt mai mulți printre studenții din Eger. (Diferența este semnificativă, $p=0,020$).

Rezultatele le găsim interesante, deoarece studenții din Eger sunt mai mulțumiți cu pregătirea pe care o primesc la facultate, se simt mai bine pregătiți și totuși starea lor de spirit și mulțumirea lor cu viața este mai negativă, și sunt mai anxioși privind propriul viitor.

În ambele centre universitare i-am întrebat pe studenți, ca pe baza experienței lor de până acum (practica profesională din timpul anilor de studiu) ce li se pare *dificil în profesia aleasă* de ei. Printre greutăți au fost enumerate: suprasolicitarea, prestigiul scăzut al profesiei, tensiunile de la locurile de muncă, greutăți legate de a găsi un loc de muncă etc. În percepția studenților, în ceea ce privește *munca cu clienții* principalele greutăți sunt următoarele: evidențierea faptelor relevante din relatările clienților; înțelegerea comportamentului verbal și nonverbal; recunoașterea resurselor clientului; înțelegerea nivelului latent – semnificației psihologice – din relatările clienților; câștigarea încrederii; ascultare focusată și empatică; managementul de caz și motivarea clienților; definirea obiectivelor, planificare; etc. (Între cele două eșantioane nu sunt diferențe statistice semnificative.)

După opinia studenților principalele neajunsuri, *lacune în cunoștințele acumulate* în timpul facultății sunt: cunoștințe financiare, comunicare empatică, abilități mai bune de comunicare, experiență în munca cu clienții, abilități de organizare, pregătire teoretică mai vastă, scriere de proiecte, dezvoltare personală, dăruire, angajament, abilități de consiliere, motivație pentru intervenții mai dificile, limbi străine, cunoștințe din domeniul dreptului, cunoștințe din domeniul sănătății mintale, ierarhizarea sarcinilor, metodologia cercetării, abilități de conducere, răbdare cu clienții. (Lista este alcătuită în ordinea frecvenței cu care au fost evocate lipsurile.) Studenții din Cluj au relevat mai frecvent: scrierea de proiecte, cunoștințe juridice și financiare, competențe de consiliere, cunoașterea aprofundată a limbii române. Studenții din Eger simt mai mult lipsa de: abilități organizatorice, cunoștințe din domeniul sănătății mentale, cunoștințe din domeniul financiar.

Pe parcursul celor trei ani de facultate, studenții și-au putut face o impresie asupra profesiei aleasă. Am dorit să obținem răspunsul – pe baza experienței acumulate în timpul practicii profesionale – *în ce măsură sunt mulțumiți cu profesia aleasă*. Distribuția

răspunsurilor este următoarea: 4,71% nu au răspuns, 1,18% consideră că această alegere este un eșec, pentru 5,88% dintre respondenți este suportabil, 42,35% sunt mulțumiți la un nivel mediu, 34,12% sunt mulțumiți, iar 11,76% se simt foarte mulțumiți cu această alegere. Răspunsurile celor din Eger sunt mai diferențiate, evaluările celor din Cluj se concentrează în jurul valorilor medii.

Pe baza datelor de mai sus putem concluziona că datele obținute în cele două centre universitare nu diferă mult, decât în ceea ce privește satisfacția cu viața și sentimentul de perspectivă. Această diferență este în favoarea clujenilor, fapt care credem că, pe de o parte este și rezultatul faptului că avem preocupări susținute pentru dezvoltarea personală a studenților noștri.

3. Model conceptual al formării pe bază de competențe în cazul muncii de relație

Analizând răspunsurile studenților am putut vedea cât se simt de pregătiți după trei ani de facultate și care sunt cele mai mari lipsuri legate de competențele asimilate. Pornind de aici am conceput un model de formare care ne poate ghida în pregătirea studenților pentru a face față eficient la solicitările muncii de pe teren.

Colectivitatea catedrei noastre cu ani în urmă a elaborat un model teoretic pentru a răspunde la necesitatea trecerii la formarea pe bază de competențe. Ca și definiție a competențelor profesionale am preluat definiția conform căreia „competențele sunt exprimate prin cunoștințele și abilitățile care acoperă comprehensiv dimensiunea profesională pentru orice calificare” (Metodologia de realizare a cadrului național al calificărilor din învățământul superior (<http://www.upt.ro>) Metodologia_CNCSIS p. 9-10).

În accepțiunea noastră absolventul trebuie să aibă următoarele *competențe generale*:

- de înțelegere a fenomenelor sociale, a problemelor sociale și a nevoilor indivizilor, familiilor, organizațiilor și grupurilor sociale din perspectiva teoriilor clasice și actuale ale științelor socio-umane;
- de elaborare a unei cercetări proprii în domeniul social, utilizând metode științifice de cercetare și de prelucrare a datelor; aplică metode de cercetare cantitativă și calitative
- de utilizare a unei limbi de circulație internațională pentru înțelegerea unor aspecte de practică profesională;
- de comunicare interpersonală într-o echipă profesională;
- de educare și de informare a populației generale sau a celei cu risc;
- de elaborare de proiecte și implementare a lor, pentru promovarea acțiunilor privind bunăstarea populației.

Competențele speciale de care ar trebui să răspundă un asistent social sunt:

- de asistare, informare și consiliere pentru diferite categorii de persoane defavorizate: adulți vulnerabili, copii, adolescenți, vârstnici, persoane cu boli cronice, delincvenți, cu dizabilități, cu comportament adictiv, șomeri și alte categorii.
- de a stabili relații și rețele de colaborare între persoane din comunitate, profesioniști, voluntari, servicii și instituții;

- de a reprezenta interesele persoanelor, familiilor, grupurilor și comunităților asistate în vederea integrării lor sociale, școlare, profesionale și a asigurării unei cât mai bune calități a vieții;
- de înțelegere și aplicare a valorilor și principiilor etice referitoare la furnizarea serviciilor sociale de calitate, promovând dreptatea socială, egalitatea de șanse, nediscriminarea, demnitatea, unicitatea și autonomia persoanei, precum și asigurarea resurselor necesare unei vieți demne și dezvoltării personale;
- de diagnostic social, de evaluare a nevoilor și de aplicare a legislației asistenței sociale în vederea acordării unor forme de protecție socială celor aflați în situație de risc, la cererea acestora sau ori de câte ori este necesar.
- de implicare în activități de prevenire, terapie și de recuperare a persoanelor vulnerabile;
- de a contribui la aplicarea politicilor sociale și la analiza strategiilor și a planurilor de protecție socială la nivel local, județean, național și internațional;
- de participare la planificarea și managementul proiectelor și al serviciilor sociale;
- de sensibilizare a opiniei publice și de informare cu privire la problematica socială;

Aceste competențe în opinia mea se pot concentra în cinci categorii de bază (Albert-Lorincz, 2006, pp. 271-282).

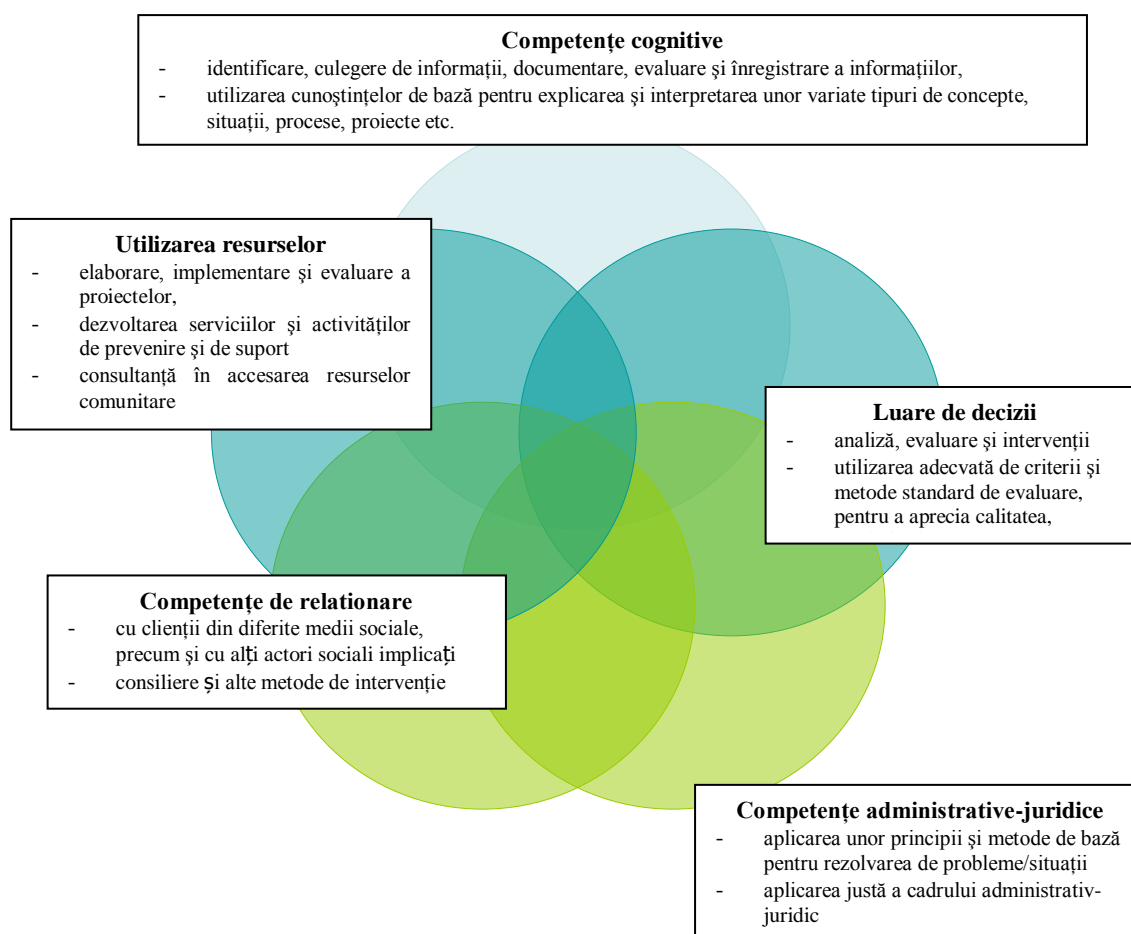

Fig. nr.2 . Competențe generale în asistența socială

Al doilea obiectiv al studiului de față este elaborarea – pe baza informațiile primite de la studenți – a unui model de formare pe bază de competențe, care ia în considerare solicitările muncii de pe teren. Interesul nostru se va focusa pe evidențierea competențelor necesare în planificarea și derularea intervențiilor sociale și a capacității de comunicare profesională, deci se va axa doar asupra muncii de relație, parte integrantă a asistenței sociale. Fig. 2. prezintă o sinteză a acelor competențe pe care le credem indispensabile în munca de relație.

4. Concluzii

Colectivul catedrei noastre prin viziunea sa, în conceperea planurilor de învățământ dorește să asigure formarea de competențe pentru intervenții eficiente, dar totodată și promovarea sănătății în rândul studenților, prin materii care dau informații asupra modului de viață sănătos, precum și prin activități interactive menite să dezvolte abilități prin care viitorul profesionist va putea să aibă grijă de propria sănătate și de sănătatea clienților. Numai o persoană echilibrată, care poate oferi empatie, acceptare poate desfășura o muncă de calitate în domeniul social.

Formarea competențelor profesionale și promovarea valorilor, precum și buna practică în asistența socială trebuie să aibă în vedere și percepția studenților legat de munca de pe teren.

Aknowledgement: Cercetarea s-a făcut cu sprijinul Hungarian Balassi Institut Scholarship Board (HSB).

BIBLIOGRAFIE:

- Albert-Lorincz, E., 2006 : Sur la necessite de la consolidation des aspects educatives dans la formation des travailleurs sociaux, Buletinul Institutului Pedagogic Iași, Tomul LII, (LVI), FASC. 5 2006, Științe Socio-Umane, (271-282. pag.)
- Metodologia de realizare a cadrului național al calificărilor din învățământul superior http://www.upt.ro/pdf/calitate/Metodologia_CNCSIS.pdf